T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/40894 6K 115

NİĞDE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
TBMM 7/40894 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Türkiye'de tarihsel dönemlerde faaliyet göstermiş ve günümüzde de gösterme potansiyelini koruyan çok sayıda aktif volkan bulunmaktadır. Bugüne kadar gerçekleştirilen jeolojik ve diğer bilimsel araştırmalar Hasan Dağı (Aksaray, Niğde), Erciyes Dağı (Kayseri), Acıgöl (Nevşehir), Göllüdağ (Niğde), Karapınar Volkanik Alanı (Konya), Kars Platosu (Kars), Süphan (Bitlis), Nemrut (Bitlis), Tendürek Dağı (Bitlis-Ağrı), Ağrı Dağı (Ağrı), Girekol Tepe (Van), Gölcük (İsparta), Kula Volkanik Alanı (Manisa), Karacadağ (Diyarbakır) olmak üzere toplam 14 volkanın aktivite risklerini taşıdığını ortaya koymaktadır. Bunlarla birlikte özellikle tektonik olarak aktif olan bölgelerde (Erzincan, Sındırgı vb) yeni volkanik aktivitenin olma olasılığından da bahsedilmektedir. Bu aktif volkanlardan Hasan Dağı ve Göllüdağ Niğde il sınırlannda kalmakta olup her iki volkan da son 10000 yılda aktivite göstermiş yanar dağlar olduğu bilinmektedir. Hasan dağ volkanının patlamasına ait çizimlere Çatalhöyük'te yapılan arkeolojik kazı çalışmalarında ortaya çıkartılan ve 8.600-8.400 yıl öncesine tarihlendirilen bir evin kalıntılarında bulunmuştur.

Hasan Dağı Volkanı Niğde il merkezine yaklaşık 80 Km. uzakta, Göllüdağ Volkanı ise 30 Km. uzaklıktadır. Her iki volkanda yaşanacak olası aktivite volkanları merkez kabul eden 100 km çapındaki alanları etkisi altına alacak; can ve mal kayıplarına yol açabilecektir. Ancak bu duruma rağmen Niğde Valiliği (Afet ve Acil Durum İl Müdürlüğü) koordinasyonunda hazırlanan "Niğde İl Risk Azaltma Planında (Niğde İRAP)" volkanik tehlike ve risklere yer verilmediği; güvenli yerleşme ve yapılaşma alanları oluşturmak amacıyla hazırlanan eylem planlarında volkanik riskleri azaltmaya yönelik bir proje veya eylem planının bulunmadığı görülmüştür.

Bu kapsamda;

1) Ülkemizdeki volkanik tehlike ve riskleri değerlendirmek üzere kurulmuş bir organizasyon bulunmakta mıdır? Var ise Hasan Dağı Volkanı ile Göllüdağ Volkanlarına ilişkin hususlar ele alınmış mıdır? Bu volkanlar için üretilmiş tehlike ve risk haritalan var mıdır? Varsa bu haritalar kamuoyuna sunulmuş mudur?

2) "Niğde İl Risk Azaltma Planında (Niğde İRAP)" volkanik tehlike ve risklere neden yer verilmemiştir? Yer verilmesi düşünülmektedir?

3) Diğer illerimizde yer alan volkanlara ilişkin değerlendirmeler hangi illerin İl Risk Azaltma Planlarında yer almıştır? İRAP'larda yer alan hangi çalışmalar gerçekleştirilmiştir? Bilimsel olarak aktivite göstermesi olasılığı bulunan volkanların olduğu illerde İRAP planlarında bu yöndeki tehlikelere neden yer verilmemiştir?

4) Hasan dağı volkanının çevresinde volkanik kökenli birçok gaz çıkışı söz konusu olduğu bilinmektedir. Bu gaz çıkışlarının çevredeki insan, hayvan ve bitkiler üzerindeki etkisine yönelik Tıbbi Jeolojik araştırmalar yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçlan nelerdir?

5) Ülkemizde, aktif volkanların izlenmesi ve olası aktivitelerin tespiti amacıyla kurulan ve işletilen bir izleme sistemi var mıdır? Varsa hangi volkanik alanlarda gerçek zamanlı izleme

yapılmaktadır? Ülkemizde volkanların izlenmesine yönelik kamu kurumlarında yetişmiş personel var mıdır? Yetiştirilmesi hususunda neler yapılmaktadır?

6) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğine göre "afet riskleri için" kentsel risk analizleri veya afetlerden sakınım planlaması çalışmaları yapılması hüküm altına alınmış olup volkanik risklere yapılmış bir atıf bulunmamaktadır. Bu durumda söz konusu yönetmeliğe göre volkanik tehlike ve risklerin her tür ve ölçekteki planlara işlenmesi zorunlu mudur? Zorunlu ise volkanik risklere karşı kentsel risk analizleri veya afetlerden sakınım planlamasının yapılması hangi kurumun yetki ve sorumluluğu altındadır?

7) Niğde ili zeminlerinin jeolojik olarak genç volkanik birimlerden oluştuğu bilinmektedir. Genç volkanik birimlerin yer aldığı alanlarda, "Tıbbi Jeolojik" sorunlardan kaynaklı halk sağlığı sorunlarının yaşandığı bilinmektedir. Niğde ilinin jeolojik özellikleri dikkate alındığında tıbbi jeolojik sorunlardan kaynaklı halk sağlığı sorunlarının yaşandığı alanlar var mıdır? Varsa hangi ilçe, belde ve köylerde yaşandığına ilişkin elinizde bilgi bulunmakta mıdır?

CEVAP

Bakanlığımız arşivinde yapılan incelemede; Niğde ilinin merkez belediyesi sınırlarını kapsayan ve Bakanlığımızca onaylanan *"Niğde İli , Merkez Belediyesi Sınırlarını Kapsayan 4500 Hektarlık Alan İçin Hazırlanan Nazım İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporu"* bulunmaktadır.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığından (AFAD) edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.